

Sygn. akt VU 1425/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant p.o. stażysty Renata Kabzińska

po rozpoznaniu w dniu 22 lipca 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. z siedzibą w Z.

o emeryturę

na skutek odwołania M. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. z siedzibą w Z.

z dnia 26 września 2013 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu M. W. prawo do emerytury od dnia 30 sierpnia 2013 r.

Sygn. akt VU 1425/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 września 2013 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. odmówił wnioskodawcy M. W. prawa do emerytury. ZUS nie zaliczył wnioskodawcy do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od dnia 2 grudnia 1970 roku do dnia 23 maja 1972 roku i od dnia 25 września 1972 roku do dnia 28 października 1972 roku na stanowisku robotnika transportu w Zakładach (...) w Ł., z uwagi na brak świadectwa pracy w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze oraz okresu od dnia 18 czerwca 1976 roku do dnia 30 kwietnia 1991 w Gminnej Spółdzielni (...) w T. na stanowisku kierownika punktu skupu skór surowych i wełny owczej oraz dozorca –palacza, gdyż stanowiska te nie są zgodne z wykazem, stanowiącym załącznik do świadectwie zarządzeń resortowych.

W odpowiedzi na powyższe wnioskodawca wniósł w dniu 21 października odwołanie, domagając się jej zmiany.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał stanowisko w sprawie wnosząc o jego oddalenie.

Na rozprawie w dniu 20 maja 2014 roku, wnioskodawca wniósł o zaliczenie do pracy w szczególnych warunkach okresów pracy w Gminnej Spółdzielni (...) w T. tj. okresu od 18 czerwca 1976 roku do 30 kwietnia 1991 roku na stanowisku kierownika punktu skupu skór surowych i wełny oraz okresu od 1 maja 19091 roku do 16 lipca 1991 roku na stanowisku palacz-dozorca.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wnioskodawca M. W., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 30 sierpnia 2013 roku wniosek o przyznanie emerytury / dowód: wniosek o emeryturę k. 1-3 w aktach ZUS/.

Na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca udowodnił staż pracy wynoszący 25 lat, 3 miesiące i 15 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy do okresu pracy w warunkach szczególnych żadnego okresu zatrudnienia.

Wnioskodawca ma ukończony kurs dla brakarzy skór gotowych /okoliczności niesporne/.

W okresie od 18 czerwca 1976 roku do 22 kwietnia 1992 roku M. W. był zatrudniony Gminnej Spółdzielni (...) w T. na stanowisku kierownika punktu skupu skór surowych i wełny. Było to samodzielne, jednoosobowe stanowisko pracy, w osobno do tego wygospodarowanym budynku. Wnioskodawca przyjmował skóry bydłace, cielęce, królicze, tchórzcy, lisów, zarówno od klientów indywidualnych, jak i skóry z punktów ubojni np. świń. Wnioskodawca dokonywał wstępnej klasyfikacji dostarczonych surowych skór. M. W. rozkładał skóry na specjalnym podeście, oczyszczał je z zanieczyszczeń bardzo ostrym nożem (tzw. caplowanie), szacował uszkodzenia, suszył i konserwował. Konserwacji wnioskodawca dokonywał własnoręcznie za pomocą osobiście przyrządzanych mieszanek: soli kamiennej, naftalenu oraz kwasu borowego. Skóry przyjmowane na skup np. bydłace były często ogromnych rozmiarów i wagi nawet do 50 kg. Pomieszczenie, w którym pracował wnioskodawca, było zbudowane z betonowych bloków ogrodzeniowych w związku z czym panowały tam bardzo ciężkie warunki pracy, w pomieszczeniu roznosił się fetor nieżywych zwierząt, zgnilizny, opary mieszaniny substancji konserwujących oraz wilgoć. Latem w pomieszczeniu było bardzo gorąco (nawet 40 stopni C.), a zimą temperatura spadała do zera. Wnioskodawca podczas wykonywania pracy narażony był na skaleczenia, choroby odzwierzęce (boreliozę), pchły, na wziewy szkodliwych rakotwórczych substancji (naftalen), dźwiganie ciężkich materiałów, o często ogromnych gabarytach. Po dokonaniu konserwacji i osuszeniu skór, wnioskodawca pakował je i prznosił do magazynu do wysyłki.

W okresie **od 18 czerwca 1976 roku do 30 kwietnia 1991 roku** M. W. pracował w magazynie skór surowych (garbarnie, skup) w pełnym wymiarze czasu pracy, innych prac nie wykonywał, do innych prac nie był też delegowany (dowód: zeznania świadków: J. P. k.39 verte oraz nagranie protokołu rozprawy z dnia 20 maja 2014 roku k.41 od minuty 06.06 do minuty 11.004, K. W. k.39 verte oraz nagranie k.41 od minuty 11.04 do minuty 15.56, R. K. k.39 verte do 40 oraz nagranie k.41 od minuty 15.56 do minuty 20.27, zeznania wnioskodawcy k.55 do verte oraz nagranie protokołu rozprawy k.56 od minuty 01.18 do minuty 11.18, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 3 czerwca 2014 roku k.43, zakres obowiązków wnioskodawcy k.4, zaświadczenie o dodatku za prace w szkodliwych warunkach k.3zaświadczenie o ukończeniu kursu k.5., analiza akt osobowych wnioskodawcy).

W 1989 roku Spółdzielnia Gminna (...) w T. utraciła monopol na skup skór, w związku z czym prowadzenie skupu skór i wełny stało się dla Spółdzielni nieopłacalne, dlatego też od 1 maja 1991 roku wnioskodawca został przeniesiony do pracy w kotłowni tej samej Gminnej Spółdzielni w T.. Do obowiązków wnioskodawcy należało palenie w zasypowych, wielkogabarytowych, nie zmechanizowanych piecach węglowych. Piece te służyły zarówno do ogrzewania zarówno pomieszczeń(budynków) Spółdzielni, jak i wody. Wnioskodawca sam dowoził węgiel taczka i po oczyszczeniu pieca załadowywał piec węglem. Piece były awaryjne, węgiel niskogatunkowy, w związku z czym do stałych obowiązków wnioskodawcy należało również dokonywanie bieżących napraw, konserwacji i czyszczenia pieców. Była to praca w pyłe, wysokiej temperaturze. Pracę tę wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze godzin, innych prac nie wykonywał, do innych prac nie był delegowany (zeznania świadków K. W. k.39 verte oraz nagranie k.41 od minuty 11.04 do minuty 15.56, R. K. k.39 verte do 40 oraz nagranie k.41 od minuty 15.56 do minuty 20.27, zeznania wnioskodawcy k.55 do verte oraz nagranie protokołu rozprawy k.56 od minuty 01.18 do minuty 11.18, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 3 czerwca 2014 roku k.43).

Pracodawca Spółdzielnia Gminna (...) w T. istnieje do dzisiaj i w dniu 3 czerwca 2014 roku wystawiła wnioskodawcy świadectwo potwierdzające, iż w spornych okresach pracował w Spółdzielni (...) w T. w szczególnych warunkach, a mianowicie :

- od 18 czerwca 1976 roku do 30 kwietnia 1991 roku w pełnym wymiarze godzin, jako kierownik skupu skór i wełny, gdzie jako kierownik dokonywał skupu skór surowych i wełny i dokonywał klasyfikacji surowców, konserwacji i przygotowywał do wysyłki-praca ta figuruje w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w **Wykazie A, Dział VII, pkt 10**, natomiast

- w okresie od 1 maja 1991 roku do 16 lipca 1991 roku wnioskodawca, jako dozorca palacz palił w piecach typu przemysłowego nie zautomatyzowanych, czyścił je – praca ta figuruje w Rozporządzeniu rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku **wykaz A, Dział XIV, pkt 1**

(dowód: świadectwo z dnia 3 czerwca 2014 roku k.43).

Prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego mieszczą się w ramach prac wymienionych w Wykazie A, Dziale XIV, poz. 1 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku /bezsporne/.

Prace w magazynach skór surowych (garbarnie, skup) mieszczą się w ramach prac wymienionych w Wykazie A, Dziale VII poz. 10, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

Przy zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia od 18 czerwca 1976 roku do 30 kwietnia 1991 roku oraz od 1 maja 1991 roku do 16 lipca 1991 roku w Gminnej Spółdzielni (...) w T. staż pracy wnioskodawcy w takich warunkach wynosi łącznie 15 lat /bezsporne/

Sąd Okręgowy zważył i ocenił, co następuje:

odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedno Dz. U. z 2013r. poz. 1440 z późn zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten "wymagany okres zatrudnienia" to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia). Należy dodać, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace o jakich mowa w rozporządzeniu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, opubl. OSNAP 2002/11/272).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku (sygn. II URN 3/95, opubl. OSNAP 1996/16/239) stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowadniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości - wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, a w dniu (...) 2012 roku ukończył 60 lat.

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju pracy wykonywanych przez wnioskodawcę w okresie zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) w T. w okresach od 18 czerwca 1976 roku do 30 kwietnia 1991 roku oraz od 1 maja 1991 roku do 16 lipca 1991 roku, Sąd oparł się na zeznaniach świadków: J. P., K. W. oraz R. K., dowodach z dokumentów tj: zaświadczeń o dodatkach za pracę w warunkach szkodliwych, o ukończeniu kursów, świadectwach w warunkach szczególnych, zakresów obowiązków itp.), jak również zeznaniach samego wnioskodawcy. Sam fakt zatrudnienia wnioskodawcy we wskazanym zakładzie pracy był bowiem niesporny w świetle dokumentów znajdujących się w jego aktach ubezpieczeniowych.

Z powyższych dowodów wynika jednoznacznie, iż wnioskodawca będąc zatrudnionym w Gminnej Spółdzielni (...) w T. w **okresie od 18 czerwca 1976 roku do 22 kwietnia 1992 roku** pracował na stanowisku kierownika punktu skupu skór surowych i wełny. W tym czasie wnioskodawca przyjmował skóry bydłce, cielęce, królicze, tchórzy, lisów od klientów indywidualnych jak również skóry z punktów uboju tj. świńskie. Wnioskodawca dokonywał wstępnej klasyfikacji dostarczonych surowych skór. Po rozłożeniu skór na specjalnym metalowym podeście czyścił je (cyplował), oceniał wstępne uszkodzenia, suszył, a następnie przy pomocy samodzielnie

wytwarzanych mieszanin(soli, naftalenu i kwasu borowego) konserwował. W magazynie panowały bardzo ciężkie warunki pracy, w pomieszczeniu panował odór zwierząt, zgnilizny, mieszaniny substancji konserwujących oraz wilgoć. Latem w pomieszczeniu było bardzo gorąco (nawet 40 stopni Celsjusza), a zimą temperatura spadała do bliska zera. Wnioskodawca podczas wykonywania pracy narażony był na skaleczenia, choroby odzwierzęce (boreliozę), pchły, opary szkodliwych rakotwórczych substancji(naftalen), dźwiganie ciężkich materiałów. Okoliczności te znalazły potwierdzenia w zeznania świadków: J. P., K. W. oraz R. K., który pracowali w tym okresie z wnioskodawcą i doskonale go z tego okresu zapamiętali. Zapamiętali także warunki panujące w miejscu pracy wnioskodawcy, które kategorycznie ocenili jako szkodliwe.

Sąd dał również wiarę zeznaniom wnioskodawcy, co do okresu zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) w T. na stanowisku palacza. Wnioskodawca precyzyjnie opisał rodzaj i wymiar i warunki jakie panowały w miejscu pracy. Okoliczności te znajdują w pełni potwierdzenie w zeznaniach świadka R. K., który pracował z wnioskodawcą również i w tym okresie zajmując stanowisko kierownika zaopatrzenia i administracji.

Z uwagi na powyższe Sąd przyjął, iż wnioskodawca spełnia wszystkie wymagane prawem warunki do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.